

TIP NA VÝLET SLOVÁCKO

Výlet za historií Velké Moravy, ekosystémem řeky Moravy a za ZOO z kovového šrotu

<http://tipy.vychodni-morava.cz> • www.facebook.com/vychodnimorava

Slovácko nabízí nejen jedinečné spojení památek, staveb lidové architektury a významných archeologických nalezišť, ale také lidové tradice a nádhernou přírodu.

Najdete tu přírodní krásy Chřibů a Bílých Karpat, které byly vyhlášeny biosférickou rezervací UNESCO. V létě i v zimě si vyberete z husté sítě naučných tras a turistický stezek určených pro pěší, cykloturisty i běžkaře.

Při svých toulkách po hradech a zámcích budete obdivovat umění našich předků, navštívíte velkomoravská hradiska, nejvýznamnější poutní místo Velehrad a seznámíte se s historií míst spojených s učitelem národů Janem Amosem Komenským.

Krásy Slovácka objevíte při pěších túrách, na kole, při plavbách po Bavorském kanálu, kdy můžete spojit plavbu lodí s výlety na kole za dalšími zajímavostmi v okolí nebo využít kombinaci různých nabídek na vícedenní cestovní po této jedinečné vodní cestě. A po náročném dni se v horkých letních dnech určitě rádi osvěžíte na některém z přírodních koupališť nebo v moderních aquaparcích. Slovácko prostě nabízí řadu aktivit a možností, jak učinit výlet zajímavým. Stačí jen zvolit si program, který bude vyhovovat právě vašemu kolektivu.

Výlet zahájíme ve **Starém Městě** (u Uherského Hradiště).

Zde se nachází v lokalitě „Na Valách“ **Památník Velké Moravy**. Byl vybudován nad skutečnými základy hřbitovního kostela z 9. století, objeveného archeologem Vilémem Hrubým roku 1949. Církvní stavbu obklopovalo ve velkomoravském období rozsáhlé pohřebiště, kde byli pohřbeni jak příslušníci velkomoravské nobility s bohatou výbavou se zbraněmi a šperky,

tak i lidé chudí, zemědělci a řemeslníci. Doposud zde bylo prozkoumáno přes 2000 hrobů, což z tohoto pohřebiště činí nejrozsáhlejší nekropoli Velké Moravy. Některé z hrobů v blízkosti základů někdejšího kostela jsou zachovány na původních místech.

Ze Starého Města přejedeme 6 km do obce **Modrá**, ve které leží archeologický skanzen, představující ideální podobu opevněného sídliště Velké Moravy z 9. století. Je tvořen převážně stavbami, jejichž do země zahloubené části mají předlohy ve skutečných archeologických objektech. Nadzemní části staveb mají charakter hypotetických rekonstrukcí vytvořených dle konkrétních nálezů.

V těsném sousedství Archeoskanzenu Modrá se nachází unikátní expozice **Živá voda**. Je to novinka, zpřístupněná v závěru roku 2012. Expozice vodního ekosystému má podobu soustavy vodních nádrží (rybníků), pod nimiž je v šestimetrové hloubce 8 m dlouhý podvodní tunel, kterým lze pozorovat podvodní život. V jedné části uvidíte život ve velké tůni, v druhé pak život v rybníce se sumci, dvoumetrovými vyzami (druh jesetera), kapry, lín, candáty, atd. Prezентuje se zde vodní ekosystém v minulosti běžný pro řeku Moravu. Prosklenou stěnou také lze nahlédnout na život v mokřadu, kde žijí např. želvy bahenní, žáby, čolci, apod. Připraveno jako živá výuková pomůcka pro školy, včetně škol pro nevidomé.

Přímo se nabízí zakončení výletu plavbou na lodi po **Baťově kanálu** nebo řece Moravě. Využít můžete přístaviště ve Starém Městě a v Uherském Hradišti. www.batacanal.cz

Cestou se můžete zastavit ve Starém Městě v originálně pojaté „zoologické zahradě“, ve které jsou zvířata vyrobená z kovového odpadu. Je součástí projektu ekologické výchovy, ve kterém se dozvíte o ekologickém nakládání s odpady nebo o pokladech, které lze objevit v popelnicích. Programy organizuje občanské sdružení Rosnička. www.ekorosnicka.cz

Informační podporu pro výlet poskytne www.slovacko.cz.

STRUČNĚ O CÍLOVÝCH MÍSTECH VÝLETU

Archeoskanzen Modrá

Archeologický skanzen leží v obci Modrá, asi 7 km severozápadně od Uherského Hradiště v lokalitě původního velkomoravského osídlení. Představuje ideální podobu opevněného sídliště z 9. století. Je tvořen převážně stavbami, jejichž do země zahloubené části mají předlohy ve skutečných archeologických objektech. Nadzemní části staveb mají charakter hypotetických rekonstrukcí vytvořených dle konkrétních nálezů. Skanzen je komponovaný jako opevněné sídliště sestávající z několika areálů. Za vstupní branou se strážními věžemi se nachází sídlištně-hospodářské, mocenské a církevní stavby i řemeslnický komplex. V roce 2011 byl Archeoskanzen Modrá doplněn o Metodějův biskupský palác – pravděpodobné místo soudobé církevní školy, kamenné baptisterium, kovárnu a novou třináctimetrovou strážní věž. Jednoduché palisády vystřídal mohutnější Christianův val. Vybudováno bylo i nové pódium a sociální zázemí, sloužící pro potřeby návštěvníků kulturních a společenských akcí, které se v skanzenu konají v průběhu celého roku. www.archeoskanzen.cz

Živá voda Modrá

V sousedství Archeoskanzenu v obci Modrá (u Velehradu) vyrostla unikátní expozice vodního ekosystému v podobě soustavy vodních nádrží (rybníků) pod nimiž je v šestimetrové hloubce osm metrů dlouhý podvodní tunel, kterým lze pozorovat podvodní život. V jedné části uvidíte život ve velké tůni, v druhé pak život v rybníce se sumci, vyzami (druh jesetera), kapry, lín, candáty, atd. Prezентuje se zde vodní ekosystém v minulosti běžný pro řeku Moravu. Prosklenou stěnou také lze nahlédnout na život v mokřadu, kde žijí např. želvy bahenní, žáby, čolci, apod. Připraveno jako živá výuková pomůcka pro školy, včetně škol pro nevidomé. www.zivavoda.cz

Baťův kanál, řeka Morava

Historická vodní cesta Baťův kanál je oblíbenou turistickou atrakcí s řadou významných technických památek. Více jak 50 km dlouhá historická vodní cesta spojuje Moravu se Slovenskem od města Otrokovice přes Napajedla, Staré Město, Uherské Hradiště, Uherský Ostroh, Veselí nad Moravou, Strážnici až do Skalice. Návštěvníci si mohou v přístavech rozsetých po celé délce vodní cesty vypůjčit motorový člun či hausbót pro několikadenní plavbu. Vypůjčené plavidlo si mohou po krátkém zaškolení řídit sami. Nabízí se i možnost plavby na výletních lodích v rámci pravidelných plaveb. http://tipy.vychodni-morava.cz/batuv_kanal.html

Kovozoo Staré Město

Leží u hlavní silnice nedaleko železniční stanice Staré Město. Originální expozice zvířat je vyrobena z kovového šrotu. Součástí areálu je také maják Šrotík s vyhlídkou na město a okolí, dvacet metrů dlouhá Loď Naděje, kterou můžete prozkoumat a otočit si třeba kormidlem. K zábavní dopravě po areálu slouží vláček Steelinka. www.ekorosnicka.cz

DALŠÍ MOŽNOSTI ROZŠÍŘENÍ VÝLETU

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, Velehrad

Trojlodní bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje s bohatě zdobeným interiérem patří ke klenotům moravského baroka. Je jedním ze sedmi chrámů světa, které obdržel významného poutního místa, spojeného s metropolí prvního velkomoravského biskupa Metoděje, se začala psát před více než 800 lety, kdy do údolí říčky Salašky přišlo prvních 12 cisterciáckých mnichů, aby nedaleko obce Veligrad (dnešní Staré Město) vybudovali svůj klášter. Původní pozdně románská stavba byla zničena za husitských bouří v 15. století. Po letech chátrání jí vtiskly radikální barokní úpravy dnešní podobu. V období církevních reforem rakouského císaře Josefa II. byl v roce 1784 velehradský cisterciácký klášter zrušen, ale už o necelých sto let později sem začali opět proudit zástupy poutníků. Na počátku 20. století se Velehrad stává zásluhou arcibiskupa A. C. Stojana místem setkávání duchovního bohatství Východu a Západu. Byl svědkem důležitých okamžiků života českého národa. V roce 1985 zde byla otevřena demonstrována nevole k stávajícímu komunistickému režimu. K velehradským poutníkům se v roce 1990 připojil také papež Jan Pavel II. Poutníci a návštěvníci Velehradu si mohou (mimo bohoslužby) prohlédnout 86 metrů dlouhou, trojlodní baziliku Nanebevzetí Panny Marie. Její interiéru spoluvytvářejí barokní malby, sochy, masivní štukové oltáře bočních kaplí a v neposlední řadě imponující chórové lavice, jež jsou klenotem moravského baroka. V podzemí baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje se nachází lapidárium, které dokumentuje vzhled původního, pozdně románského kláštera. 400 metrů dlouhá prohlídková trasa ukrývá dochované portály, svorníky, patky a bohatě zdobené hlavice sloupů, náhrobky s tzv. mluvícími znameními, barokní krypty, a řadí se tak k ojedinělým podzemním prostorám ve střední Evropě. Velehrad se každoročně 5. července stává centrem cyrilometodějských oslav Dnů lidí dobré vůle, které bývají zahájeny slavnostním koncertem v předvečer svátku. www.velehrad.eu

Hrad Buchlov

Buchlov ze 13. století patří k velmi dobře zachovalým hradům v České republice. Leží v blízkosti obce Buchlovice a společně s kaplí sv. Barbory na Modle a Holým kopcem tvoří dominantní scenérii této části Slovácka. Stálá hradní expozice je zaměřena na stavebně historický vývoj památky od 13. do 18. století v návaznosti na genealogii rodů držitelů Buchlova a tomu odpovídající vývoj bytové kultury (15.–19. stol.). Jsou zde i přírodovědné a egyptologické sbírky. Prohlídkové okruhy končí návštěvou hradní věže, odkud je za příznivého počasí daleký výhled do Dolnomoravského úvalu. Ve zbrojnici U Andělky je umístěna prodejní výstava kopií historických zbraní a zbroje.

Při návštěvě hradu je možné navštívit i 700 m vzdálenou kapli sv. Barbory – rodinnou hrobku Petřvaldů a Berchtoldů, předposledních a posledních majitelů panství. Zde jsou umístěny grafiky Arnošta Hrabala – básníka lesa – a historická expozice k pohřbům v hrobce. Vzácností je renesanční reliéf Madony s Ježíškem z dílny známých florentských sochařů della Robbiů. www.hrad-buchlov.cz

Zámek Buchlovice

Zámek v Buchlovicích se řadí k nejvýznamnějším barokním světským památkám na Moravě. Leží na jižním okraji obce Buchlovice, asi 8 km východně od Uherského Hradiště. Vznikl na přelomu 17. a 18. století, když se Jan Dětřich z Petřvaldu, majitel nedalekého hradu Buchlova, rozhodl vystavět pro svou manželku pohodlné sídlo a reprezentativní doplněk hradu podle vzoru italských venkovských vil. V prvních desetiletích 20. století se zámek stal místem několika osudových jednání evropských politiků. Zcela mimořádný význam má také barokní zahrada a rozsáhlý anglický park, řazený mezi nejkrásnější v České republice. K jeho atrakcím patří ojedinělá prodejní výstava fuchsii a Záchraná stanice volně žijících živočichů. www.zamek-buchlovice.cz

Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti je hlavním zdrojem poznání historických, etnografických a uměleckých souvislostí a proměn města a regionu. Sídlí na místě bývalé střelnice ve Smetanových sadech. Výsledkem výzkumné a sběratelské činnosti muzea je stálá národopisná expozice Slovácko (do poloviny roku 2014 bude stálá expozice pro rekonstrukci uzavřena). V dalších sálech hlavní budovy se pravidelně obměňují vlastní i převzaté krátkodobé výstavy věnované české i světové etnografii, historii, archeologii a užitému umění. K muzeu patří i Galerie Slováckého muzea a několik dalších ojedinělých expozic v regionu. V prostorách bývalé jezuitské koleje v centru města je vybudována Galerie Joži Upcky, která prezentuje rozsáhlou sbírku obrazů tohoto umělce. Výzkumný a sběratelský záběr na celou národopisnou oblast Slovácka jej řadí mezi nejvýznamnější regionální instituce. www.slovackemuzeum.cz

Slovácké centrum kultury a tradic, Uherské Hradiště

Od září 2012 sídlí v zrekonstruované jezuitské koleji na Masarykově náměstí Slovácké centrum kultury a tradic. V přízemí se kromě informačních center nachází expozice dějin města s názvem Uherské Hradiště – město královské, která i s využitím interaktivních metod seznamuje návštěvníka s jeho nejvýznamnějšími historickými událostmi. V patře je umístěna Galerie Joži Upcky, známého slováckého malíře přelomu 19. a 20. století. Unikátní sbírka Nadace Moravské Slovácko je doplněná díly z fondů několika českých galerií, Národní galerií v Praze nevynímaje. Expozici doplňují sochařské kompozice umělcova bratra Franty Upcky. www.kkuh.cz/cz/expozice, <http://www.jozauprka.cz/>

Letecké muzeum Kunovice

Letecké muzeum představuje stroje vyrobené v kunovické továrně, ale také v zahraničí. Stálá expozice čítá 23 vojenských, dopravních a sportovních letounů. K cenným exponátům patří prototypy L-410, vystavené na aerosalonech v Paříži a Hannoveru, nebo zpřístupněný Iljušin Il-14 T se salonní úpravou. K vidění je kromě dalších letadel i jeden vrtulník Mi-4. Areál muzea se nachází na okraji města Kunovice v sousedství Slováckého aeroklubu. www.slovackemuzeum.cz

Muzeum lidových pálenic ve Vlčnově

Muzeum lidových pálenic ve Vlčnově je stálou expozicí zaměřenou na po-

domáckou výrobu ovocných pálenek a dalších destilátů na moravsko-slovenském pomezí. V muzeu je vystaveno více než 700 předmětů – státem zabavené nelegální destilační přístroje a další potřeby související s pálením, nádobý, viněty apod. Expozice je doplněna o historické dokumenty, hudební a obrazové snímky, textové panely a publikace. www.ksk.vlcnov.cz, www.slovackemuzeum.cz

Muzeum tupeské keramiky

Obec Tupesy leží v blízkosti Uherského Hradiště na komunikaci spojující Buchlovice s Velehradem. Komponovaná expozice Muzea tupeské keramiky vypovídá o životě a práci lidového hrnčíře na přelomu 19. a 20. století. Návštěvníci se mohou seznámit i s historií a technologií tradiční majolikové keramiky, která se v Tupesích dodnes vyrábí. Součástí objektu je dílna a vzorková prodejna. Po předchozí domluvě bývá umožněno návštěvníkům si některé výrobní postupy i vlastnoručně vyzkoušet. www.muzeumkeramiky.cz

Informační centra:

Uherské Hradiště
Masarykovo nám. 21
686 01 Uherské Hradiště
tel.: 572 525 525-6
www.uherske-hradiste.cz

Buchlovice
náměstí Svobody 24
687 08 Buchlovice
tel./fax: 572 595 996
<http://tic.buchlovice.cz>

Kunovice
Na Rynku 886
686 04 Kunovice
tel./fax: 572 549 999
www.mesto-kunovice.cz

Velehrad
Infocentrum Velehrad
U Lipy 302, 687 06 Velehrad
tel.: 571 110 538
www.velehradinfo.cz